▲ NPR Kladské rašeliny – část Tajga, místo nálezu vzácné klínatky. Foto Přemysl Tájek.

Nečekaný nález v rašeliništi aneb o novém druhu vážky pro Českou republiku

Pavla Tájková, ZO ČSOP Kladská

Možná, že jste ve svém okolí v posledních dvou letech zaznamenali zvýšený pohyb osob s dalekohledy. Souvisí to s jedním z největších českých přírodovědných projektů současnosti – mapováním hnízdního rozšíření ptáků. Roky 2014–2017 tak pro ornitology představují období věnované usilovné snaze o nalezení co největšího počtu druhů ptáků v každém mapovacím čtverci o rozměrech 12 × 11 km. Nejiný byl i můj důvod návštěvy nejdivočejšího koutu Slavkovského lesa – Tajgy, jedné z pěti částí národní přírodní rezervace Kladské rašeliny. Ačkoliv by se mohlo zdát, že toto území patří k těm nejprobádanějším, živočich, kterého jsem zde spatřila, patří v této oblasti k nejzajímavějším objevům posledních dob.

V bezlesé části Tajgy, na holém rašeliníku, seděla naprosto nenápadná větší vážka. Až po odchytu do entomologické síťky jsem zjistila, že jde o druh, který donedávna nebyl v České republice vůbec znám. Nutno také podotknout, že při mě stál patron všech lovců Svatý Hubert. Vážka vyčkala, až sestavím složenou síťku, a pak se nechala odchytit osobou zabořenou po kolena v rašelině a s batoletem ve vaku na zádech. Možná ke mně cítila sympatie, neboť to byla samička se snůškou vajíček na zadečku. Vodní plocha nikde v rašeliništi nebyla, a tak je pravděpodobné, že zde vážka pouze odpočívala při přeletu.

Výskyt klínatky západní (*Gomphus pulchellus*) je omezen pouze na jihozápadní Evropu. Tam obývá všechny druhy pomalu tekoucích a stojatých vod, zejména velké řeky, plavební kanály, slepá ramena, umělá jezera, vodní plochy v pískovnách, kamenolomech a štěrkovnách atd. Donedávna se nejblíže k českým hranicím vyskytovala u Regensburgu,

▲ Klínatka západní, Kladské rašeliny, 11. 7. 2015. Foto Pavla Tájková.

v posledních letech ale bylo zaznamenáno její šíření na východ. V loňském roce byl tento druh poprvé zaznamenán v České republice a to nikoliv v pohraničí, ale rovnou u Kladna (Černý et al. 2014). V letošním roce pak byla klínatka západní objevena nejen na Kladské, ale také na dalších 3 lokalitách v západních Čechách. Podrobnější popis a shrnující vyhodnocení těchto nálezů je v přípravě do odborného časopisu (Vlašánek et al. in prep.). Nález samičky s vajíčky dokládá, že se nejedná o pouhý zálet, ale že se tato elegantní vážka postupně stává součástí naší fauny. Šíření klínatek je neobvyklé a je možné, že v případě klínatky západní je na vině globální oteplování. ■

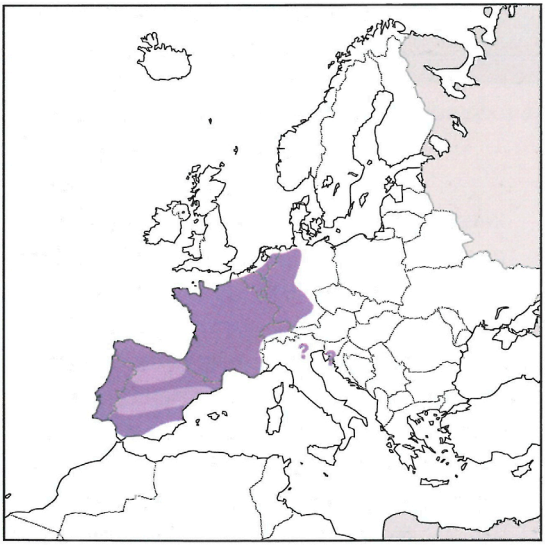

Literatura:

Černý M., Waldhauser M. et Vintr L. (2014): First documented record of *Gomphus pulchellus* in the Czech Republic (Odonata: *Gomphidae*). Libellula 33: 189–194.

Dijkstra K.-D. B. [ed.] (2006): Field Guide to the Dragonflies of Britain and Europe. British Wildlife Publishing. 320 pp.

Vlašánek P., Kolář V. et Tájková P. in prep.: Record of Western Clubtail (*Gomphus pulchellus*) in south Bohemia, the Czech Republic (Odonata). Libellula 35.

◀ Mapa rozšíření klínatky západní. Podle Dijkstra (2006).